

Torsdagen den 11 februari 2021

P9_TA(2021)0058

Framtida utmaningar för kvinnors rättigheter: mer än 25 år efter Pekingdeklarationen och handlingsplanen från Peking

Europaparlamentets resolution av den 11 februari 2021 om framtida utmaningar för kvinnors rättigheter i Europa: mer än 25 år sedan Pekingdeklarationen och handlingsplanen från Peking (2021/2509(RSP))

(2021/C 465/17)

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

- med beaktande av Pekingdeklarationen och handlingsplanen från Peking av den 15 september 1995 och resultaten av dess översynskonferenser,
- med beaktande av artiklarna 21 och 23 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna,
- med beaktande av den europeiska pelaren för sociala rättigheter, och särskilt dess principer 2, 3, 9 och 15,
- med beaktande av FN:s Agenda 2030 för hållbar utveckling, principen om att ”ingen lämnas utanför”, och särskilt mål 1, som syftar till att avskaffa fattigdom, mål 3, som syftar till att alla ska kunna leva ett hälsosamt liv, mål 5, som syftar till att uppnå jämställdhet och förbättra levnadsvillkoren för kvinnor samt mål 8, som syftar till att uppnå hållbar ekonomisk tillväxt, samt mål 13, som syftar till att vidta omedelbara åtgärder för att bekämpa klimatförändringarna och dess konsekvenser,
- med beaktande av FN:s konvention om avskaffande av all slags diskriminering av kvinnor av den 18 december 1979,
- med beaktande av Europarådets konvention om förebyggande och bekämpning av våld mot kvinnor och av våld i hemmet (Istanbulkonventionen), som trädde i kraft den 1 augusti 2014,
- med beaktande av Internationella arbetsorganisationens (ILO) konvention (nr 100) om lika lön från 1951, ILO:s konvention (nr 190) om våld och trakasserier från 2019 och ILO:s konvention (nr 189) om anständiga arbetsvillkor för hushållsarbetare från 2013,
- med beaktande av *Regional review of progress: regional synthesis* från FN:s ekonomiska kommission för Europa av den 20 augusti 2019,
- med beaktande av rapporten från UN Women *Gender Equality: Women's rights in review 25 years after Beijing*, som offentliggjordes den 5 mars 2020,
- med beaktande av rapporten från FN:s generalsekreterare till kvinnokommissionen, sextiofjärde sessionen, *Review and appraisal of the implementation of the Beijing Declaration and Platform for Action and the outcomes of the twenty-third special session of the General Assembly*, av den 13 december 2019,
- med beaktande av rapporten från FN:s generalsekreterare till kvinnokommissionen, sextiofemte sessionen, *Women's full and effective participation in decision making in public life, as well as the elimination of violence, for achieving gender equality and the empowerment of women and girls*, av den 21 december 2020,
- med beaktande av policydokumentet från FN:s generalsekreterare *The Impact of COVID-19 on Women*, som offentliggjordes den 9 april 2020,
- med beaktande av rapporten från UN Women *From Insights to Action: Gender Equality in the Wake of COVID-19*, som offentliggjordes den 2 september 2020,

Torsdagen den 11 februari 2021

- med beaktande av Europeiska jämställdhetsinstitutets (EIGE) rapport *Beijing + 25: the fifth review of the implementation of the Beijing Platform for Action in the EU Member States*, som offentliggjordes den 5 mars 2020,
- med beaktande av studien *Beijing Platform for Action, 25-year review and future priorities* från Europaparlamentets utredningstjänst (EPRS) från 2020,
- med beaktande av FN:s befolkningsfonds (UNFPA) rapport *Impact of the COVID-19 Pandemic on Family Planning and Ending Gender-based Violence, Female Genital Mutilation and Child Marriage*, som offentliggjordes den 27 april 2020,
- med beaktande av UNFPA:s uttalande *Millions more cases of violence, child marriage, female genital mutilation, unintended pregnancy expected due to the COVID-19 pandemic*, som offentliggjordes den 28 april 2020,
- med beaktande av rådets slutsatser av den 9–10 december 2019 om jämställda ekonomier i EU: vägen framåt,
- med beaktande av det gemensamma meddelandet från kommissionen och unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik av den 25 november 2020 om EU:s tredje handlingsplan för jämställdhet,
- med beaktande av sin resolution av den 13 februari 2020 om EU:s prioriteringar inför det 64:e mötet i FN:s kvinnokommission ⁽¹⁾,
- med beaktande av sin resolution av den 21 januari 2021 om EU:s strategi för jämställdhet ⁽²⁾ och av kommissionens jämställdhetsstrategi för 2020–2025,
- med beaktande av sin resolution av den 21 januari 2021 om könsperspektivet under covid-19-krisen och tiden efter krisen ⁽³⁾,
- med beaktande av sin resolution av den 26 november 2020 om det faktiska förbudet mot rätten till abort i Polen ⁽⁴⁾,
- med beaktande av sin resolution av den 30 januari 2020 om lönegapet mellan kvinnor och män ⁽⁵⁾,
- med beaktande av sin resolution av den 23 oktober 2020 om jämställdhet inom EU:s utrikes- och säkerhetspolitik ⁽⁶⁾,
- med beaktande av sin resolution av den 17 december 2020 om behovet av en särskild rådskonstellation för jämställdhet ⁽⁷⁾,
- med beaktande av sin resolution av den 13 februari 2019 om bakslag för kvinnors rättigheter och jämställdhet i EU ⁽⁸⁾,
- med beaktande av sin resolution av den 13 mars 2012 om kvinnor i politiskt beslutsfattande – kvalitet och jämställdhet ⁽⁹⁾,
- med beaktande av EU:s fleråriga budgetram för 2021–2027 och dess övergripande prioritering om jämställdhetsintegrering,
- med beaktande av artikel 132.2 i arbetsordningen, och av följande skäl:

⁽¹⁾ Antagna texter, P9_TA(2020)0039.

⁽²⁾ Antagna texter, P9_TA(2021)0025.

⁽³⁾ Antagna texter, P9_TA(2021)0024.

⁽⁴⁾ Antagna texter, P9_TA(2020)0336.

⁽⁵⁾ Antagna texter, P9_TA(2020)0025.

⁽⁶⁾ Antagna texter, P9_TA(2020)0286.

⁽⁷⁾ Antagna texter, P9_TA(2020)0379.

⁽⁸⁾ EUT C 449, 23.12.2020, s. 102.

⁽⁹⁾ EUT C 251 E, 31.8.2013, s. 11.

Torsdagen den 11 februari 2021

- A. Vid den fjärde internationella kvinnokonferensen i Peking 1995 åtog sig 189 regeringar runtom i världen, inbegripet EU och dess medlemsstater, att arbeta för jämställdhet och egenmakt för alla kvinnor och flickor.
- B. Pekingdeklarationen och handlingsplanen från Peking, som antogs vid konferensen, är den mest omfattande globala agendan för främjande av jämställdhet och betraktas som det "internationella regelverket för kvinnors rättigheter". I den definieras kvinnors rättigheter som mänskliga rättigheter, och det formuleras en vision om lika rättigheter, frihet och möjligheter för alla kvinnor i världen, vilket bekräftades på nytt 2015 i och med Agenda 2030 för hållbar utveckling genom att man fastställde mål och konkreta åtgärder inom en rad frågor som påverkar kvinnor och flickor.
- C. Det har gjorts framsteg för kvinnor och flickor, särskilt i Europa, sedan handlingsplanen från Peking antogs 1995, men totalt sett har framstegen gått oacceptabelt långsamt och det man har kämpat hårt för att uppnå riskerar att gå förlorat.
- D. På grund av covid-19-pandemin har Generation Equality Forum skjutits upp till första halvåret 2021.
- E. Det har gått 25 år sedan den internationella konferensen om befolkning och utveckling (ICPD) hölls i Kairo och ICPD:s handlingsprogram antogs av 179 regeringar, som förklarade ett globalt åtagande för sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter i linje med handlingsplanen från Peking.
- F. Konventionen om avskaffande av all slags diskriminering av kvinnor trädde i kraft för drygt 40 år sedan, och även om EU:s samtliga medlemsstater har ratificerat den går framstegen när det gäller jämställdhet långsamt, vilket EIGE har påpekat.
- G. Konventionen om förebyggande och bekämpning av våld mot kvinnor och av våld i hemmet (Europarådets Istanbulkonvention), som är det mest omfattande instrumentet för att bekämpa våld mot kvinnor i Europa, öppnades för undertecknande för tio år sedan, men har ännu inte ratificerats av alla EU:s medlemsstater, och inte heller har EU anslutit sig till den.
- H. 2021 firar Europarådets Istanbulkonvention tioårsjubileum.
- I. Skadliga strukturer och stereotyper som befäster ojämlikheter måste avvecklas om vi ska kunna göra framsteg med jämställdheten. Att främja jämställdhet är inte bara gynnsamt för hela samhället, utan även ett mål i sig.
- J. Bristande jämställdhet omfattar alla aspekter av arbetsmarknaden, inbegripet skillnader i sysselsättning, lön, pension och omsorg, bristande tillgång till sociala tjänster och socialt skydd, allt otryggare anställningar och högre fattighetsrisker för kvinnor.
- K. Finanskrisen och dess efterdyningar har visat sig vara skadliga för kvinnor, kvinnors rättigheter och jämställdheten och har fått långsiktiga konsekvenser. De ekonomiska åtgärderna under perioden efter covid-19-krisen måste ta hänsyn till jämställdhetsaspekten och social jämlikhet.
- L. Covid-19-krisen och dess konsekvenser är könsspecifika och har ett tydligt könsperspektiv eftersom de påverkar kvinnor och män på olika sätt och har förvärrat de befintliga ojämlikheterna. Kvinnor drabbas oproportionerligt hårt av covid-19-krisen, men krisinsatserna har till stor del varit könsblinda. Dessa konsekvenser tar sig uttryck i allt från en oroväckande ökning av könsrelaterat våld och trakasserier till obetalt och ojämnt omsorgsansvar och hushållsansvar samt begränsad tillgång till sexuell och reproduktiv hälsa och tillhörande rättigheter och betydande ekonomiska och sysselsättningsrelaterade konsekvenser för kvinnor, särskilt vårdpersonal och omsorgsgivare.
- M. Kvinnodominerade sektorer och yrken (t.ex. hälso- och sjukvård, omsorg och akutvård, socialt arbete, utbildning, detaljhandel, kassapersonal, lokalvårdare osv.) och den informella ekonomin drabbades särskilt hårt av pandemin. Kvinnor som arbetar inom hälso- och sjukvårdssektorn löper potentiellt större risk än män att smittas, eftersom de utgör 76 procent av hälso- och sjukvårdspersonalen i EU ⁽¹⁰⁾.

⁽¹⁰⁾ EIGE, databas för jämställdhetsstatistik, <https://eige.europa.eu/covid-19-and-gender-equality/frontline-workers>

Torsdagen den 11 februari 2021

- N. Kvinnor medverkar inte lika mycket som män i beslutsfattandet på grund av att det finns ett glastak. En jämn maktfördelning mellan män och kvinnor har ännu inte uppnåtts i de flesta EU-medlemsstater vare sig i regeringskabinetten, parlamenten, de offentliga förvaltningarna, i arbetsgrupper för covid-19 eller i bolagsstyrelser.
- O. Kvinnor möter samverkande former av ojämlikhet och diskriminering, bl.a. på grund av ras, etniskt eller socialt ursprung, sexuell läggning, könsidentiteter och könsuttryck, religion eller övertygelse, uppehållsstatus och funktionsnedsättningar, och alla former av diskriminering måste motverkas för att uppnå jämställdhet för alla kvinnor. Det intersektionella förhållningssättet måste förstärkas i EU:s politik så att de institutionella, strukturella och historiska dimensionerna av diskriminering kan angripas. Att tillämpa en intersektionell analys gör det inte bara möjligt för oss att förstå strukturella hinder, utan ger också belägg för att skapa riktmärken och bana väg för en strategisk och effektiv politik mot systematisk diskriminering, utestängning och social ojämlikhet.
- P. Kvinnor löper större risk att drabbas av arbetslöshet och har i högre grad osäkra anställningsförhållanden (t.ex. genom sina anställningsavtal), vilket skapar otrugga anställningar. Arbetstagare inom vårdsektorn är främst kvinnor (76 %) ⁽¹¹⁾ och de tenderar att ha dåliga löne- och arbetsvillkor. Kvinnor utgör majoriteten av användarna och utförarna av tjänster inom den sociala sektorn, och otillräckligt utbud av sådana tjänster hindrar kvinnor från att delta fullt ut på arbetsmarknaden, vilket gör att jämställdhetsperspektivet inte beaktas vid planeringen, budgeteringen och tillhandahållandet av tjänster inom den sociala sektorn.
- Q. Lönegapet mellan kvinnor och män är fortfarande 14 % i Europa ⁽¹²⁾ och 20 % globalt ⁽¹³⁾, och pensionsklyftan mellan kvinnor och män är så hög som 40 % i vissa EU-medlemsstater. Lönegapet mellan kvinnor och män leder till en pensionsklyfta som i sig ökar risken för fattigdom och utestängning, särskilt bland äldre kvinnor och ensamstående kvinnor. Både löneskillnader och dåliga villkor har en direkt inverkan på framtida pensioner.
- R. Den ojämlika fördelningen av obetalt omsorgsarbete och hushållsarbete begränsar kraftigt kvinnors deltagande i ekonomin. Kvinnors obetalda omsorgsarbete har varit centralt för att hålla igång samhället under covid-19-krisen, men omsorgsansvaret håller 7,7 miljoner kvinnor i Europa utanför arbetsmarknaden jämfört med 450 000 män ⁽¹⁴⁾. Att kvinnor ofta arbetar deltid för att kunna ägna sig åt obetalt omsorgsarbete är en viktig faktor för löneskillnaderna mellan kvinnor och män. Fler kvinnor än män har ansvar för informell långvarig vård och omsorg minst flera dagar i veckan eller varje dag, och totalt utgör kvinnor 62 % av alla personer som tillhandahåller informell långvarig vård och omsorg i EU ⁽¹⁵⁾.
- S. Globalt har 35 % av alla kvinnor upplevt fysiskt och/eller sexuellt våld i nära relationer, eller sexuellt våld av en icke-partner. Våld i nära relationer har ökat dramatiskt under covid-19-pandemin, något som FN kallar "skuggpandemin", där nödsamtalen från kvinnor som utsatts för våld av sin partner ökat med 60 %, enligt rapporter från Världshälsoorganisationens medlemsstater i Europa ⁽¹⁶⁾.

⁽¹¹⁾ EIGE: Frontline workers <https://eige.europa.eu/covid-19-and-gender-equality/frontline-workers>.

⁽¹²⁾ EIGE: Beijing Review http://appsso.eurostat.ec.europa.eu/nui/show.do?dataset=sdg_05_20&lang=en.

⁽¹³⁾ ILO: Understanding the gender pay gap https://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/-ed_dialogue/-act_emp/documents/publication/wcms_735949.pdf.

⁽¹⁴⁾ EIGE:s studie *Gender inequalities in care and consequences for the labour market*

⁽¹⁵⁾ EIGE: Gender Equality Index 2019 <https://eige.europa.eu/publications/gender-equality-index-2019-report/informal-care-older-people-people-disabilities-and-long-term-care-services>.

⁽¹⁶⁾ British Medical Journal: Covid-19: EU states report 60 % rise in emergency calls about domestic violence, 11 maj 2020: <https://www.bmj.com/content/369/bmj.m1872>. FN:s generalsekreterares rapport från juli 2020: *Intensification of efforts to eliminate all forms of violence against women and girls*: <https://undocs.org/en/A/75/274>.

Torsdagen den 11 februari 2021

T. Kvinnor är mer utsatta för klimatförändringarnas konsekvenser⁽¹⁷⁾. Trots att kvinnor i sitt beteende verkar bry sig mer om klimatet än män, är kvinnor fortfarande underrepresenterade i beslutsfattande positioner där klimatkrisen hanteras och kvinnor utgör globalt endast 32 % av arbetskraften inom förnybar energi⁽¹⁸⁾.

U. Det råder en könsklyfta inom alla sektorer för digital teknik, särskilt inom innovativ teknik såsom artificiell intelligens och cybersäkerhet. Könsstereotyper, kulturellt betingade uppfattningar och bristande medvetenhet liksom bristen på kvinnliga förebilder utgör ett hinder för flickors och kvinnors möjligheter att studera STEM-ämnena och göra karriär på dessa områden.

V. I vissa medlemsstater märks en tydlig tillbakagång, och det finns risk för att jämställdhet hamnar ännu längre ner på medlemsstaternas dagordning.

1. Europaparlamentet beklagar att världens ledare från 100 länder vid högnivåmötet om att påskynda uppnåendet av jämställdhet och alla kvinnors och flickors egenmakt, som hölls den 1 oktober 2020 i FN:s generalförsamling för att högtidligt hålla Pekingkonventionen, erkände att de övergripande framstegen när det gäller kvinnors rättigheter långt underskrider åtagandena i Pekingkonventionen 1995.

2. Europaparlamentet framhåller att rapporten från UN Women *Gender equality: Women's rights in review 25 years after Beijing*⁽¹⁹⁾ skildrar hur framstegen mot jämställdhet faktiskt är vacklande och hur dyrköpta framsteg reverseras globalt.

3. Europaparlamentet noterar med oro att den femte översynen av handlingsplanen från Peking, som EIGE offentliggjorde 2020, belyser att ingen av EU:s medlemsstater uppfyllt målen i Pekingkonventionen från 1995. Parlamentet beklagar att EIGE:s jämställdhetsindex från 2020 visar att framstegen med att uppnå jämställdhet avstannat, och att det trots vissa fruktbara insatser för att förbättra jämställdheten kvarstår ihållande ojämlikhet och klyftor mellan könen i EU på alla de områden som omfattas av handlingsplanen.

4. Europaparlamentet framhåller att de sociala och ekonomiska konsekvenserna av covid-19 drabbar kvinnor och flickor i oproportionerligt hög grad, förvärrar redan befintlig bristande jämställdhet och riskerar att motverka hittills gjorda framsteg. Enligt uppskattningar från UN Women⁽²⁰⁾ kommer pandemin att leda till att 47 miljoner fler kvinnor och flickor hamnar under fattighetsgränsen på global nivå, vilket innebär att det totala antalet uppgår till 435 miljoner, samtidigt som det könsrelaterade våldet har ökat exponentiellt och kvinnor förlorar sina arbeten och försörjningsmöjligheter snabbare eftersom de är mer exponerade mot de hårdast drabbade ekonomiska sektorerna.

5. Europaparlamentet konstaterar att fler kvinnor väljs och utnämns till beslutsfattande befattningar, men beklagar att det går långsamt och att jämställdhet endast har uppnåtts i ett fåtal EU-medlemsstater.

6. Europaparlamentet påminner om sin ståndpunkt av den 17 december 2020 och uppmanar rådet att inrätta en särskild konstellation för jämställdhet för gemensamma och konkreta åtgärder mot utmaningarna på området för kvinnors rättigheter och jämställdhet samt att se till att jämställdhetsfrågor diskuteras på högsta politiska nivå.

⁽¹⁷⁾ EIGE: Area K – Women and the environment: climate change is gendered, 5 mars 2020: <https://eige.europa.eu/publications/beijing-25-policy-brief-area-k-women-and-environment>.

⁽¹⁸⁾ EPRS briefing: Beijing Platform for Action, 25 year review and future priorities, 27 februari 2020: [https://www.europarl.europa.eu/thinktank/en/document.html?reference=EPRS_BRI\(2020\)646194](https://www.europarl.europa.eu/thinktank/en/document.html?reference=EPRS_BRI(2020)646194).

⁽¹⁹⁾ Rapport från UN Women, *Gender equality: Women's rights in review 25 years after Beijing* <https://www.unwomen.org/en/digital-library/publications/2020/03/womens-rights-in-review>.

⁽²⁰⁾ Rapport från UN Women, *Gender equality in the wake of COVID-19* <https://www.unwomen.org/en/digital-library/publications/2020/09/gender-equality-in-the-wake-of-covid-19>.

Torsdagen den 11 februari 2021

7. Europaparlamentet beklagar att jämställdhetsintegrering inte tillämpas systematiskt inom alla EU:s politikområden och finansieringsprogram. Parlamentet välkomnar införandet av jämställdhetsintegrering som en övergripande prioritering i den fleråriga budgetramen för 2021–2027. Parlamentet uppmanar kommissionen att säkerställa genomförandet av systematisk jämställdhetsintegrering som en nyckelstrategi för förverkligandet av jämställdhet, och att genomföra budgetering, praxis och färdplaner där jämställdhetsperspektivet är integrerat, i samråd med experter på jämställdhetsbudgetering, för att kvinnor och män ska dra lika stor nytta av de offentliga utgifterna på alla budgetnivåer och för att kvinnoperspektivet ska integreras inom alla områden, med särskilda medel för att motverka ojämlikhet såsom våld mot kvinnor och flickor, inbegripet vid fördelningen av medel inom programmet för medborgare, rättigheter och värden som är öronmärkta för jämställdhet.

8. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att utarbeta och genomföra konkreta planer och att vidta en rad åtgärder med lämplig öronmärkt finansiering, utifrån de tolv problemområden som fastställs i handlingsplanen från Peking, särskilt områdena kvinnor och fattigdom, kvinnor och ekonomi, makt och beslutsfattande, kvinnor och våld, kvinnor och miljö samt kvinnor och hälsa, i syfte att främja kvinnors rättigheter och jämställdhetsagendan inför det kommande forumet Generation Equality.

9. Europaparlamentet beklagar de bakåtsträvande tendenserna som kommer till uttryck i vissa länder med ifrågasättande av Istanbulkonventionen, den tilltagande fientligheten mot kvinnors sexuella och reproduktiva hälsa och rättigheter. Kvinnors rätt till kroppsligt självbestämmande och kontroll över sin fertilitet har också utmanats de senaste åren. Parlamentet fördömer i skarpa ordalag Polens antagande av författningsdomstolens dom som genomför ett de facto-förbud mot abort och det därpå följande bakslaget för kvinnors sexuella och reproduktiva hälsa och rättigheter och de omotiverat överdrivna begränsningarna av tillgången till abort.

10. Europaparlamentet påminner om att kvinnors rättigheter är mänskliga rättigheter och att de är en oförytterlig, integrerad och odelbar del av de universella mänskliga rättigheterna, såsom angavs vid den fjärde internationella kvinnokonferensen.

11. Europaparlamentet uppmanar eftertryckligen kommissionen och medlemsstaterna att övervaka och förbättra insamlingen av jämförbara uppgifter om ålder, ras och etniskt ursprung samt könsuppdelade uppgifter för att förbättra den kvantitativa analysen och utforma och genomföra EU-politik som bättre integrerar ett intersektionellt jämställdhetsperspektiv. Parlamentet betonar att EIGE har en viktig roll som tillhandahållare av tillförlitliga och korrekta könsuppdelade uppgifter som underlag för rättslig analys och beslutsfattande, och framhåller vikten av att EIGE:s finansiering och kapacitet säkras och utökas. Parlamentet uppmanar också EIGE och alla övriga relevanta EU-institutioner och EU-byråer att utarbeta och införa nya indikatorer, exempelvis för fattigdom bland förvärvsarbetande, tidsfattigdom eller värdet på omsorgsarbete.

12. Europaparlamentet påminner om det finns 46 miljoner kvinnor och flickor med funktionsnedsättning i EU, och att hälften av alla kvinnor med funktionsnedsättning som är i arbetsför ålder inte förvärvsarbetar. Parlamentet betonar de särskilda problem som kvinnor med funktionsnedsättning möter och påminner om att andelen kvinnor med funktionsnedsättning som lever i allvarlig materiell fattigdom är betydande i alla medlemsstater. Parlamentet insisterar på att man i högre grad måste införliva ett könsperspektiv i den kommande strategin för lika möjligheter för personer med funktionsnedsättning 2021.

13. Europaparlamentet uppmanar rådet och medlemsstaterna att anta och genomföra antidiskrimineringsdirektivet samt att garantera att diskriminering på flera grunder och olika former av intersektionell diskriminering undanröjs i alla EU-medlemsstater.

Kvinnor och fattigdom

14. Europaparlamentet framhåller att kön fortfarande är en viktig faktor i fattigdomsmönstren i EU och att 23,3 % av kvinnorna, jämfört med 21,6 % av männen, löper risk att drabbas av fattigdom, även om graden av utestängning och fattigdomsklyftan mellan könen varierar avsevärt mellan länderna ⁽²¹⁾. Denna risk ökar betydligt med åldern, och korrelerar också med hushållets sammansättning, ras eller etniskt ursprung, funktionsnedsättning och sysselsättningsstatus. Parlamentet framhåller att löne-, pensions- och omsorgsgapet mellan kvinnor och män är viktiga faktorer för feminiseringen av fattigdomen.

15. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att ta itu med feminiseringen av fattigdomen i alla dess former, inbegripet fattigdom bland äldre, särskilt genom att ta hänsyn till könsaspekten i tillgången och åtkomsten till adekvata pensionsrättigheter för att undanröja pensionsklyftan mellan kvinnor och män, och genom att

---

⁽²¹⁾ Under 2014 levde över 122 miljoner människor i EU i hushåll som ansågs fattiga, dvs. löpte risk för fattigdom eller social utestängning. Av dessa 122 miljoner var 53 % kvinnor och 47 % män. EIGE:s rapport *Poverty, gender and intersecting inequalities in the EU*, 2016 <https://eige.europa.eu/publications/poverty-gender-and-intersecting-inequalities-in-the-eu>.

Torsdagen den 11 februari 2021

förbättra arbetsvillkoren inom kvinnodominerade sektorer och yrken. Parlamentet framhåller vikten av att ta itu med den samhälleliga, ekonomiska och kulturella undervärderingen av kvinnodominerade yrken, samt behovet att bekämpa sådana stereotyper och överrepresentationen av kvinnor inom atypiska anställningsformer.

16. Europaparlamentet betonar att om ojämlikheten på pensionsområdet ska bemästras och pensionerna garanteras och höjas generellt krävs det ovillkorligen att socialförsäkringssystemen ligger kvar hos det allmänna och inbegriper solidaritets- och omfördelningsprinciperna och att det tas verkliga krafttag mot osäkra anställningar och oreglerat arbete.

17. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att lägga fram en strategi mot fattigdom för att bekämpa feminiseringen av fattigdomen, med särskild tonvikt på hushåll med ensamstående mödrar. Parlamentet uppmanar också medlemsstaterna att vidta särskilda sociala åtgärder för att bekämpa risken för social utestängning och fattigdom när det gäller tillgång till bostäder, transporter och energi till rimliga priser.

18. Europaparlamentet uppmanar med kraft medlemsstaterna att vidta särskilda åtgärder för att bekämpa risken för fattigdom bland äldre och kommissionen att ta med jämställdhetsaspekten i fråga om fattigdom i sin ram för ekonomisk tillväxt och socialpolitik. Parlamentet välkomnar könsuppdelade indikatorer i mekanismen för övervakning av genomförandet av den europeiska pelaren för sociala rättigheter. Parlamentet understryker behovet av jämställdhetsintegrering utifrån ett intersektionellt förhållningssätt i enlighet med principerna 2 och 3 i pelaren och efterlyser bättre samordning mellan den europeiska pelaren för sociala rättigheter och den europeiska planeringsterminen. Parlamentet uppmanar kommissionen att utveckla och införa ett jämställdhetsindex inom ramen för den europeiska planeringsterminen för att övervaka hur den makroekonomiska politiken samt den gröna och digitala omställningen påverkar jämställdheten.

19. Europaparlamentet uppmanar eftertryckligen kommissionen och medlemsstaterna att sätta kvinnor i centrum för återhämtningen av pandemin för att motverka urholkningen av de framsteg som gjorts med att minska fattigdomsklyftorna mellan könen som orsakats av covid-19-krisen.

Kvinnor och miljön

20. Europaparlamentet välkomnar erkännandet av klimatförändringarnas jämställdhetsdimension i såväl den tredje handlingsplanen för jämställdhet som jämställdhetsstrategin för 2020–2025. Parlamentet framhåller att jämställdhet är väsentligt för hanteringen av klimatkrisen.

21. Europaparlamentet framhåller att kvinnor är starka drivkrafter för förändring. Parlamentet uppmanar EU och medlemsstaterna att ta itu med könsklyftorna på klimatrelaterade beslutsfattande poster på varje samhällsnivå.

22. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att ta fram och främja genusmedvetna mål och indikatorer och att samla in könsuppdelade uppgifter vid planering, genomförande, övervakning och utvärdering av klimatrelaterade politiska strategier, program och projekt samt att inrätta kontaktpunkter för genusfrågor och klimatförändringar i statliga institutioner.

Kvinnor och ekonomin, kvinnor och makten och beslutsfattandet

23. Europaparlamentet understryker vikten av att kvinnor integreras fullt ut och på jämställd fot med män i alla delar av samhället och ekonomin och att en jämn könsfördelning främjas på alla beslutsnivåer. Parlamentet uppmanar i detta avseende kommissionen att häva blockeringen av direktivet om kvinnor i styrelser vid Europeiska rådet.

24. Europaparlamentet uppmanar EU att fastställa mål, handlingsplaner, tidsfrister och tillfälliga specialåtgärder för att uppnå jämställdhet och röra sig i riktning mot en jämn könsfördelning i alla verkställande, lagstiftande och administrativa positioner.

25. Europaparlamentet understryker att kvinnors fullständiga deltagande på arbetsmarknaden och främjandet av kvinnligt företagande är avgörande faktorer för att uppnå en långsiktig ekonomisk tillväxt för alla, bekämpa orättvisor och uppmuntra kvinnors ekonomiska oberoende.

26. Europaparlamentet uppmanar EU att stärka insatserna för att överbrygga könslönegapet och driva igenom likalönsprincipen genom att anta lagstiftning som ökar insynen i lönesättningen, bland annat med obligatoriska åtgärder för alla företag. Parlamentet beklagar att kommissionens förslag om bindande åtgärder för insyn i lönesättningen inte har införts än som planerat.

Torsdagen den 11 februari 2021

27. Europaparlamentet välkomnar kommissionens åtagande att övervaka att direktivet om balans mellan arbete och privatliv införlivas i nationell lagstiftning senast 2022 och att se till att det genomförs fullständigt av medlemsstaterna i samråd med kvinnorätts- och civilsamhällesorganisationer. Parlamentet uppmanar även medlemsstaterna att gå längre än direktivets miniminormer. Parlamentet noterar föräldrabestämmelsernas utvidgning till att omfatta långtidsvård av familjemedlemmar med funktionsnedsättning och äldre och ser detta som en god utgångspunkt. Parlamentet uppmanar kommissionen att överväga att utvidga dem ytterligare för att förhindra förlust av arbetskraft, särskilt kvinnlig sådan.

28. Europaparlamentet understryker att förändrade arbetsvillkor, till exempel distansarbete, kan påverka möjligheten att koppla ned samt intensifiera arbetsbördan, vilket drabbar kvinnor mycket mer än män på grund av deras förhärskande eller traditionella roll som huvudansvariga för hem och familj.

29. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att lägga fram ett förslag som anlägger ett helhets- och livsperspektiv på vård och omsorg och som tar hänsyn till både dem som ger och dem som tar emot vård och omsorg och fastställer miniminormer och kvalitetsriktlinjer för vård och omsorg under hela livet, bland annat för barn, äldre och personer med långvariga behov.

30. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att granska kvinnors deltagande på arbetsmarknaden och säkerställa ett meningsfullt deltagande av kvinnor i viktiga beslutande organ och i utformningen av en genusmedveten återhämtning och av ekonomiska stimulanspaket i den fleråriga budgetramen och återhämtningsplanen Next Generation EU. Parlamentet konstaterar att covid-19-krisen särskilt slår mot kvinnor på arbetsmarknaden, med tanke på den ökade arbetslösheten bland kvinnor. Parlamentet uppmanar i detta avseende kommissionen att vidta särskilda åtgärder för att göra någonting åt sysselsättningsgapet för kvinnor via riktad fördelning inom faciliteten för återhämtning och resiliens, varvid EU-medlemsstaterna måste visa prov på konkreta åtgärder för att hantera arbetslösheten bland kvinnor, kvinnors fattigdom och de ökade fallen av våld mot kvinnor och flickor, som hindrar kvinnor från att delta fullt ut i alla delar av livet, bl.a. yrkeslivet.

31. Europaparlamentet framhåller behovet av att säkra kvinnliga hushållsarbeters rätt till skäliga arbetsvillkor och lika socialt skydd genom ratificering och genomförande av ILO:s konvention 189 om anständiga arbetsvillkor för hushållsarbetare.

32. Europaparlamentet noterar med oro att kvinnor bara utgör 18 %⁽²²⁾ av 8 miljoner IKT-specialister i EU och att de riskerar att stängas ute ytterligare från EU:s digitala agenda. Parlamentet uppmanar med kraft kommissionen att skärpa den politik som främjar större kvinnligt deltagande i karriärer och studier inom naturvetenskap, teknik, ingenjörsvetenskap och matematik, och framhåller behovet av att kvinnor inkluderas och finns representerade inom framväxande ekonomiska områden som är viktiga för en hållbar utveckling, bl.a. IKT, digital teknik och artificiell intelligens.

33. Europaparlamentet uppmanar EU-institutionerna att införa bindande åtgärder såsom kvoter för att säkra jämställdheten i valda organ och uppmanar medlemsstaterna att säkerställa en jämn fördelning mellan kvinnor och män i både Europaparlamentet och nationella parlament. Parlamentet efterlyser även strategier för att garantera en meningsfull representation av kvinnor med olika bakgrund i beslutsfattande positioner i EU-institutionerna.

Kvinnor och våld: eliminering av könsrelaterat våld

34. Europaparlamentet välkomnar kommissionens åtagande i jämställdhetsstrategin att bekämpa könsrelaterat våld, och upprepar kravet om att EU:s ratificering av Istanbulkonventionen ska slutföras på grundval av en bred anslutning och att en ratificering och ett genomförande av alla medlemsstater ska förespråkas. Parlamentet uppmanar medlemsstaterna att ta hänsyn till Grevios rekommendationer och att förbättra lagstiftningen för att bringa den mer i överensstämmelse med Istanbulkonventionens bestämmelser i syfte att säkerställa korrekt genomförande och tillämpning.

35. Europaparlamentet välkomnar initiativet att utvidga brottsområdena till att omfatta specifika former av könsrelaterat våld i enlighet med artikel 83.1 i EUF-fördraget, och uppmanar kommissionen att därefter lägga fram ett förslag till ett EU-direktiv som tar ett helhetsgrepp och sätter offren i centrum för att förebygga och bekämpa alla former av könsrelaterat våld. Parlamentet påminner om att sådana nya lagstiftningsåtgärder under alla omständigheter bör vara komplement till ratificeringen av Istanbulkonventionen.

36. Europaparlamentet uppmanar EU att omedelbart ta tag i ökningen av det könsrelaterade våldet under covid-19-pandemin. Parlamentet uppmanar i detta avseende kommissionen att utveckla ett EU-protokoll för könsrelaterat våld i kristider och att inkludera stöd tjänster för offer såsom telefonjourer, skyddat boende och hälso- och sjukvård som

⁽²²⁾ Kommissionens resultattavla för kvinnor i digital teknik från 2020.

Torsdagen den 11 februari 2021

"nödvändiga tjänster" i medlemsstaterna för att förebygga könsrelaterat våld och stödja offer för våld i hemmet under kriser som covid-19-pandemin. Parlamentet noterar med oro bristen på tillgängliga uppgifter om våld mot kvinnor och flickor som skulle kunna fånga upp det ökade antalet fall under covid-19-pandemin.

37. Europaparlamentet understryker utbildningens roll och efterlyser insatser mot könsstereotyper som banar väg för könsrelaterat våld. Parlamentet uppmanar EU att se till att alla offentliga EU-institutioner har, och efterlever, uppförandekoder som påbjuder nolltolerans mot våld, diskriminering och övergrepp samt interna rapporterings- och klagomålsmekanismer.

38. Europaparlamentet framhåller behovet av att samla in och organisera köns- och åldersuppdelade uppgifter om alla former av könsrelaterat våld i medlemsstaterna. Parlamentet välkomnar tillkännagivandet av en ny EU-omfattande undersökning från Europeiska unionens byrå för grundläggande rättigheter om förekomsten av och dynamiken bakom alla former av våld mot kvinnor.

39. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna och kommissionen att vidta särskilda åtgärder för att undanröja cybervåld, bl.a. trakasserier på nätet, nätmobbning och kvinnofientlig hatretorik, som slår oproportionerligt hårt mot kvinnor och flickor, och att särskilt ta itu med ökningen av dessa former av könsrelaterat våld under covid-19-pandemin. Parlamentet uppmanar kommissionen att lägga fram relevant reglering och andra eventuella åtgärder för att undanröja hatretorik och nätmobbning.

40. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att utan dröjsmål ratificera och genomföra den nyligen antagna ILO-konventionen 190 om avskaffande av våld och trakasserier i arbetslivet.

41. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att verkligen genomföra direktiv 2011/36/EU⁽²³⁾ om förebyggande och bekämpande av människohandel och om skydd av dess offer och att vidta särskilda åtgärder för att hantera våld mot kvinnor och bristande jämställdhet som grundorsaker till människohandel. Parlamentet uppmanar kommissionen att se över direktivet, efter en grundlig konsekvensbedömning, i syfte att förbättra åtgärderna för att förebygga och lagföra alla former av människohandel, särskilt för sexuellt utnyttjande, det vanligast förekommande och mest rapporterade området för människohandel som drabbar 92 % av alla kvinnor och flickor som blir föremål för människohandel i Europa. Parlamentet uppmanar vidare kommissionen att ändra direktivet för att se till att medlemsstaterna uttryckligen kriminaliserar medveten användning av alla tjänster som tillhandahålls av offer för människohandel.

Kvinnor och hälsa

42. Europaparlamentet erinrar om att allmän tillgång till hälso- och sjukvård är en mänsklig rättighet som bara kan garanteras genom ett system som är allomfattande och tillgängligt för alla oavsett social och ekonomisk bakgrund. Parlamentet uppmanar EU och dess medlemsstater att säkerställa adekvat hälso- och sjukvård och garantera lika tillgång.

43. Europaparlamentet uppmanar med kraft medlemsstaterna att investera i robusta och motståndskraftiga hälso- och sjukvårdssystem och se till att vårdpersonalen, som till största delen är kvinnor och lågavlönade, får skälig ersättning och anständiga arbetsvillkor.

44. Europaparlamentet manar till universell respekt för, och tillgång till, sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter såsom avtalat i handlingsprogrammet från den internationella konferensen om befolkning och utveckling samt handlingsplanen från Peking.

45. Europaparlamentet poängterar att tillgång till familjeplanering, mödravård och säkra och lagliga aborter är viktiga insatser för att garantera kvinnors rättigheter och rädda liv.

46. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att erbjuda omfattande undervisning i sex och samlevnad för unga och tillgång till sexuell och reproduktiv hälso- och sjukvård, bland annat preventivmedel, familjeplanering och säker och laglig abort.

47. Europaparlamentet noterar betydelsen av att ta bättre hänsyn till jämställdhetsperspektivet när man ställer medicinska diagnoser och planerar behandling för att säkerställa riktig kvalitetsbehandling för alla. Parlamentet framhåller att kvinnors sjukdomar och underliggande tillstånd är fortsatt underdiagnostiserade, underbehandlade och underutforskade.

⁽²³⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/36/EU av den 5 april 2011 om förebyggande och bekämpande av människohandel, om skydd av dess offer och om ersättande av rådets rambeslut 2002/629/RIF (EUT L 101, 15.4.2011, s. 1).

Torsdagen den 11 februari 2021

På väg mot Generation Equality Forum

48. Europaparlamentet uppmanar med kraft kommissionen och medlemsstaterna att öka ansträngningarna att genomföra Agenda 2030 och målen för hållbar utveckling, särskilt mål 3 och 5, för att se till att ingen kvinna eller flicka utsätts för diskriminering, våld eller utestängning och att de har tillgång till hälsa, livsmedel, utbildning och sysselsättning.

49. Europaparlamentet upprepar betydelsen av EU:s engagemang för handlingsplanen från Peking och översynskonferenserna och uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att respektera sina övergripande åtaganden om jämställdhet och kvinnors egenmakt.

50. Europaparlamentet välkomnar att medlemsstaterna och kommissionen deltar i och ingår i ledarskapet för koalitioner för handling.

51. Europaparlamentet understryker vikten av ett ambitiöst resultat vid det framtida forumet Generation Equality Forum, bland annat genom att ett antal framåtblickande, ambitiösa åtaganden och åtgärder, kombinerade med öronmärkt finansiering, fastställs av kommissionen och medlemsstaterna, även som en del av koalitioner för handling.

52. Europaparlamentet uppmanar alla medlemsstater och kommissionen att fullborda den årliga spårningen och nationella rapporteringen som en del av lägesrapporten om koalitioner för handling.

53. Europaparlamentet uppmanar med kraft EU att se till att parlamentet och dess utskott för kvinnors rättigheter och jämställdhet mellan kvinnor och män får delta fullt ut i beslutsprocessen avseende EU:s ståndpunkt vid Generation Equality Forum.

o

o o

54. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända denna resolution till rådet, kommissionen samt medlemsstaternas regeringar och nationella parlament.
